

Nekuda, Vladimír

20. konference pracovní skupiny pro výzkum vývoje osídlení ve střední Evropě

Archaeologia historica. 1994, vol. 19, iss. [1], pp. 463-

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/140111>

Access Date: 13. 11. 2024

Version: 20241113

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

20. konference pracovní skupiny pro výzkum vývoje osídlení ve střední Evropě (Arbeitskreis für genetische Siedlungsforschung in Mitteleuropa) se konala ve dnech 28. září až 2. října 1993 v Ditrichštejnském paláci Moravského zemského muzea v Brně. Bylo to poprvé, kdy konference této pracovní skupiny se konala na našem území. Pracovní skupina sdružuje archeology, historiky, geografy z celé střední Evropy. Do Brna přijelo 62 účastníků ze zahraničí, nejvíce ze Spolkové republiky Německo, ze Švýcarska, Rakouska, Holandska a Irska. Z České a Slovenské republiky bylo přítomno 18 odborníků.

Tématem konference byl proces zanikání sídlišť ve střední Evropě. Zahajovací přednášku k této problematice proslovil V. Nekuda na téma: Příčiny a důsledky zaniklých středověkých osad na příkladu Moravy. O výsledcích historicko geografického výzkumu zaniklých středověkých vesnic na Dražanské vrchovině informoval E. Černý. Největší podíl na výzkum zaniklých středověkých vesnic v českých zemích a na Slovensku má archeologie. Proto do programu konference byly zařazeny referáty o přínosu archeologie v Čechách a na Moravě (V. Nekuda) a na Slovensku (A. Habovštiak).

Stav výzkumu na území Německa shrnul D. Denecke (univerzita Göttingen). Věnoval pozornost celkovému procesu zanikání sídlišť jeho časovému i prostorovému rozložení. R. Bergmann (univerzita Münster) se zabýval stavem pramenů a zejména metodami interdisciplinární spolupráce. Další dva referáty byly zaměřeny regionálně, a to na území severního Německa. W. H. Zimmermann (Wilhelmshaven) věnoval pozornost zaniklým sídlištím v trojúhelníku řek Labe a Weser se zvláštním zaměřením na lokalitu Dalem. Z hlediska metodického byla tato přednáška zvláště poučná pro naše výzkumy. Jaké úkoly má historicko archeologický výzkum zaniklých sídlišť na území severního Německa formuloval G. Mangelsdorf (univerzita Greifswald). Metodické zaměření měla přednáška P. Rückerta (Karlsruhe), a to kvantitativní metody při výzkumu zaniklých sídlišť.

O situaci ve výzkumu na území Rakouska referoval P. Čede (univerzita Graz) a na území Holandska J. Renes (Wageningen).

Páteční dopoledne (1. 10.) bylo věnováno diskuzi o úkolech a problematice vývoje osídlení se zaměřením na realizaci mezinárodních výzkumných projektů. Je škoda, že právě tato příležitost k navázání mezinárodních kontaktů zůstala zejména ze strany historiků a zeměpisců nevyužita.

Do programu konference byla zařazena prohlídka města Brna, neboť většina zahraničních účastníků byla v Brně poprvé, a prohlídka expozic Moravského zemského muzea.

Celodenní exkurze navazovala na téma konference. Prohlídka výzkumu ve Mstěnicích zaujala jak svým rozsahem, tak i šíří problematiky, která je tímto výzkumem řešena. Na trase exkurze se uskutečnily prohlídky románského kostela v Řeznovicích a baziliky sv. Prokopa v Třebíči.

Ze společenských akcí zanechaly na účastnících konference hluboký dojem přijetí dr. Zahradníčkem, náměstkem primátora města Brna, v rytířském sále brněnské radnice, přjetí ing. S. Bělehrádkem, ministrem pro hospodářskou soutěž a národopisný večer s vystoupením Brněnského orchestru lidových nástrojů pod vedením J. Hovory.

VLADIMÍR NEKUDA